

Zadanie 1.11. Upowszechnianie i wdrażanie wiedzy z zakresu integrowanej ochrony roślin

Kierownik zadania: mgr Anna Pukacka

Celem zadania 1.11. jest upowszechnianie i wdrażanie wiedzy na temat zasad integrowanej ochrony roślin w oparciu o najnowsze wyniki badań, zgodnie z najważniejszymi aktami prawa krajowego i międzynarodowego, wśród wszystkich profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin, m.in. producentów i doradców rolnych oraz młodzieży szkół średnich o profilu rolniczym. W ramach realizacji zadania wykorzystano różne formy działalności, aby dotrzeć z najaktualniejszą wiedzą do szerokiego grona odbiorców.

W 2025 roku zorganizowano trzy ogólnopolskie, czterogodzinne webinaria poświęcone aktualnym zagadnieniom integrowanej ochrony roślin w produkcji rolnej. Pierwsze webinarium (27.05.2025 r.) dotyczyło najważniejszych gatunków szkodników magazynowych oraz integrowanych metod ochrony magazynów zbożowych, w tym zasad stosowania fumigantów, ich wpływu na zdrowie i środowisko oraz obowiązujących regulacji prawnych. Drugie spotkanie (22.10.2025 r.) poświęcono aktualnym problemom w ochronie buraka cukrowego – przede wszystkim szkodnikom i chorobom bakteryjnym, ze szczególnym uwzględnieniem gumowatości korzeni oraz syndromu niskiej zawartości cukru i ich wektorów owadów. Natomiast na ostatnim webinarium (18.11.2025 r.) pracownicy Instytutu omówili najważniejsze gatunki organizmów pożytecznych (zapyłacze i owady drapieżne) oraz stwarzanie warunków sprzyjających ich występowaniu. We wszystkich trzech spotkaniach uczestniczyło łącznie 3358 osób. Byli to przede wszystkim pracownicy: PIORiN (1113), CDR i ośrodków doradztwa rolniczego (1018), spółek hodowlano-nasiennych (111), COBORU (92), jak również 155 nauczycieli z 39 średnich szkół rolniczych oraz 224 pracowników 16 uczelni wyższych i 11 instytutów naukowo-badawczych. W webinarium udział wzięli również producenci rolni, przedstawiciele MRiRW, KOWR, Lasów Państwowych oraz jednostek certyfikujących i firm związanych z produkcją i sprzedażą środków ochrony roślin. Uczestnicy otrzymali elektroniczne materiały szkoleniowe oraz zaświadczenia o udziale w szkoleniu. Webinaria przyczyniły się do upowszechnienia aktualnych zasad integrowanej ochrony roślin, podniosły kompetencje zawodowe oraz stworzyły przestrzeń do dyskusji i wymiany doświadczeń.

W ramach realizacji zadania opracowano materiały dydaktyczne dotyczące rozpoznawania agrofagów dla szkół średnich o profilu rolniczym. Przygotowano cztery plakaty zawierające opisy najważniejszych szkodników i chorób zbóż oraz

rzepaku. Zostały one przekazane do szkół rolniczych i z pewnością przyczynią się do upowszechniania wiedzy o agrofagach.

W 2025 roku przygotowano i wydrukowano plakat oraz ulotkę dotyczącą wolno żyjących zapylaczy, a także plakat i ulotkę na temat obowiązkowych szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin. W ramach zadania wydano również 13-stronicowy kalendarz ścienny na 2026 rok, poświęcony ptakom pożytecznym w rolnictwie. Przygotowano także materiał informacyjny w formie reklamy graficznej dotyczący integrowanej produkcji. Został on rozesłany do wielu instytucji rolniczych, spotkał się z dużym zainteresowaniem i został opublikowany w drukowanych czasopismach jednostek doradztwa rolniczego, a także w mediach społecznościowych oraz na stronach internetowych ODR-ów, inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa, izb rolniczych oraz ARiMR.

Opracowane materiały informacyjne zamieszczono na stronie Platformy Sygnalizacji Agrofagów, stronie Instytutu oraz zostały one przekazane do MRiRW, oddziałów PIORiN, CDR-ów, ODR-ów, KRIR i szkół prowadzonych przez MRiRW.

Podczas VI Krajowych Dni Pola (13.06.2025 r.) zorganizowano warsztaty „Jak skutecznie monitorować szkodniki roślin” dla uczniów szkół średnich o profilu rolniczym z całej Polski. Uczestnicy mogli zapoznać się zarówno z popularnymi, jak i mniej znanymi narzędziami do monitoringu szkodników, a także z ich znaczeniem, skutecznością i praktycznym zastosowaniem. Dodatkowo przygotowano dla uczniów quiz „Agrofagi roślin rolniczych”. Zdobyta wiedza z pewnością będzie przydatna w przyszłej pracy zawodowej młodzieży.

Wiedzą na temat integrowanej ochrony roślin dzielono się również podczas najważniejszych krajowych wydarzeń rolniczych, m.in. Europejskiego Forum Rolniczego, Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi, XXXI Wielkopolskich Targów Rolniczych, VI Krajowych Dni Pola, Ogólnopolskich Dożynek oraz XXXIV Krajowej Wystawy Rolniczej i Dożynek Polskich. Na licznie odwiedzanych stoiskach IOR – PIB pracownicy Instytutu bezpłatnie rozpowszechniali materiały informacyjne i upowszechnieniowe, udzielali porad dotyczących ochrony upraw, promowali Platformę Sygnalizacji Agrofagów oraz zapraszali do udziału w szkoleniach. Udział IOR – PIB w tych wydarzeniach przyczynił się do upowszechniania zasad integrowanej ochrony roślin wśród producentów i doradców rolnych oraz do edukacji młodzieży i studentów.

W ramach zadania, w dniach 11–12 grudnia 2025 r. zorganizowano w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie konferencję podsumowującą realizację zadań dotacji celowej. W trakcie dwudniowej konferencji kierownicy 24 zadań przedstawili sprawozdania z wykonania zaplanowanych działań.

O działaniach prowadzonych w ramach zadania 1.11. informowano na bieżąco na stronie internetowej Instytutu oraz w mediach społecznościowych IOR – PIB.